

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет економіки та управління
Кафедра менеджменту та адміністрування

СИЛАБУС
вибіркового освітнього компонента
УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІЧНОЮ БЕЗПЕКОЮ ПІДПРИЄМСТВА

підготовки магістра

галузі знань 07 Управління та адміністрування

спеціальності 073 Менеджмент

освітньо-професійної програми Менеджмент організацій

Силабус освітнього компонента «УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІЧНОЮ БЕЗПЕКОЮ ПІДПРИЄМСТВА» підготовки магістра, галузі знань 07 Управління та адміністрування, спеціальності 073 Менеджмент, за освітньо-професійною програмою Менеджмент організацій

Розробник: Буняк Н.М., доцент кафедри менеджменту та адміністрування, кандидат економічних наук, доцент

Погоджено

Гарант ОПП
Менеджмент організацій

Лариса ЮЩИШИНА

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри менеджменту та адміністрування
протокол № 2 від 07 вересня 2022 року

Завідувач кафедри:

Лариса ЧЕРЧИК

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Заочна форма навчання	07 Управління та адміністрування, 073 Менеджмент, Менеджмент організацій, другий (магістерський)	Вибірковий
Кількість годин/кредитів 120/4		Рік навчання <u>2</u>
		Семестр <u>3</u> -й
ІНДЗ: <u>немає</u>		Лекції <u>4</u> год.
		Практичні (семінарські) <u>6</u> год.
		Самостійна робота <u>96</u> год.
Мова навчання		Українська
Сторінка курсу в MOODLE	https://moodle.vnu.edu.ua/course/view.php?id=2174	

II. Інформація про викладача

ППП Буняк Надія Михайлівна

Науковий ступінь *кандидат економічних наук*

Вчене звання *доцент*

Посада *доцент кафедри менеджменту та адміністрування*

Контактна інформація:

Телефон +38(066)7892806

Електронна пошта: Buniak.Nadiya@vnu.edu.ua

Дні занять розміщено на <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi>

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація освітнього компонента. Освітній компонент «Управління економічною безпекою підприємства» передбачає формування фахових компетенцій у сфері управління економічною безпекою підприємства шляхом застосування сучасних методів і прийомів, використання інформаційних технологій, найкращого практичного досвіду. Особлива увага приділяється здобуттю практичних навиків ідентифікації загроз економічній безпеці підприємства та розробки інструментарію управління щодо їх попередження та нейтралізації.

2. Пререквізити і постреквізити освітнього компонента

Пререквізити: «Менеджмент стратегічних змін та розвитку», «Фінансове й обліково-аналітичне забезпечення управлінських рішень та оцінювання ризиків», «Ситуаційний менеджмент».

Постреквізити: написання випускної кваліфікаційної роботи.

3. Мета і завдання освітнього компонента

Мета освітнього компонента – формування загальних та спеціальних компетентностей щодо використання теоретико-методичного апарату та інструментарію управління економічною безпекою підприємства в умовах мінливого зовнішнього середовища.

Основними завданнями освітнього компонента є:

- набуття теоретичних знань з управління економічною безпекою підприємства;
- опанування методичним інструментарієм виявлення загроз економічній безпеці підприємства та оцінки її рівня;
- оволодіння навичками розроблення інструментарію управління економічною безпекою підприємства із використанням сучасних технологій безпекоорієнтованого управління.

4. Результати навчання (компетентності)

Інтегральна компетентність – здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачають проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначеності умов і вимог.

Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

СК1. Здатність обирати та використовувати концепції, методи та інструментарій менеджменту, в тому числі у відповідності до визначених цілей та міжнародних стандартів.

СК4. Здатність до ефективного використання та розвитку ресурсів організації.

СК9. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, приймати ефективні управлінські рішення та забезпечувати їх реалізацію.

СК10. Здатність до управління організацією та її розвитком.

Програмні результати навчання:

ПРН1. Критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах.

ПРН2. Ідентифікувати проблеми в організації та обґрунтовувати методи їх вирішення.

ПРН3. Проєктувати ефективні системи управління організаціями.

ПРН4. Обґрунтовувати та управляти проєктами, генерувати підприємницькі ідеї.

ПРН5. Планувати діяльність організації в стратегічному та тактичному розрізах.

ПРН6. Мати навички прийняття, обґрунтування та забезпечення реалізації управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність.

5. Структура освітнього компонента

Структура освітнього компонента

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю/ Бал
Змістовий модуль 1. Теоретико-методичні аспекти управління економічною безпекою підприємства						
Тема 1. Сутність економічної безпеки підприємства	14	1		12	1	РС, Т / 10
Тема 2. Загрози економічній безпеці та система захисту підприємства	14	1		12	1	РС, Т / 10
Тема 3. Підходи до оцінювання економічної безпеки підприємства	15		1	12	2	БО, РС, Т / 10
Тема 4. Методи оцінки рівня економічної безпеки підприємства	15		1	12	2	ПЗ, ФО, Т / 20
Разом за модулем 1	58	2	2	48	6	50
Змістовий модуль 2. Організація, мотивація та контроль маркетингової діяльності						
Тема 5. Система забезпечення економічної безпеки підприємства	16	1	1	12	2	ФО, РС, Т / 10
Тема 6. Процес управління економічною безпекою підприємства	16	1	1	12	2	РС, БО, Т / 10
Тема 7. Організація управління економічною безпекою підприємства	15		1	12	2	РЗ, ФО, Т / 10
Тема 8. Управління функціональними складовими економічної безпеки підприємства	15		1	12	2	ПЗ, БО, Т / 20
Разом за модулем 2	62	2	4	48	8	50
Всього годин / Балів	120	4	6	96	14	100

Форма контролю*: бліц-опитування (БО), фронтальне опитування (ФО), тести (Т), розгляд ситуаційних завдань (РС), виконання практичних завдань (ПЗ), розгляд кейсів (К)

6. Завдання для самостійного опрацювання

Самостійна робота з освітнього компонента «Управління економічною безпекою підприємств» передбачає:

- підготовку до аудиторних (практичних) занять – опрацювання лекційного матеріалу та самостійне опрацювання окремих тем (питань) освітнього компонента;

- розв'язання ситуаційних, практичних та тестових завдань;

- підготовку до усіх видів контролю.

Питання та завдання для самостійної роботи визначені відповідними темами освітнього компонента та містяться в електронному курсі у веб-середовищі системи управління навчанням Moodle:

<https://moodle.vnu.edu.ua/course/view.php?id=2174>

IV. Політика оцінювання

Політика щодо відвідувань занять: відвідування занять є обов'язковим. Здобувачі освіти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку вони зобов'язані дотримуватися термінів, визначених для виконання усіх видів робіт, передбачених силабусом. У разі відсутності через хворобу необхідно надати відповідну довідку. Пропущені заняття відпрацьовувати у визначений час згідно затвердженого графіка. Здобувач освіти

повинен старанно виконувати завдання, брати активну участь у навчальному процесі.

Політика щодо зарахування результатів формальної, неформальної та інформальної освіти. Результати навчання, здобуті шляхом формальної, неформальної та/або інформальної освіти, визнаються в ВНУ імені Лесі Українки шляхом валідації (https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2021-02/Polozhennia_%20vyznannia_rezultativ_navchannia_formalnii.pdf).

Визнанню можуть підлягати такі результати навчання, отримані в неформальній освіті, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як освітньому компоненту в цілому, так і його окремому розділу, темі (темам) тощо, які передбачені силабусом освітнього компонента.

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, відбувається в семестрі, що передує семестру початку вивчення освітнього компонента, або першого місяця від початку семестру, враховуючи ймовірність не підтвердження здобувачем результатів такого навчання.

Загалом оцінювання здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до «Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки».

Політика щодо академічної доброчесності: виконані завдання здобувачем освіти мають бути їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших осіб є прикладами можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача вищої освіти є підставою для її незарахування, незалежно від масштабів плагіату чи обману.

Політика щодо дедлайнів та перескладання: роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, не оцінюються (0 балів). У випадку, якщо здобувач освіти не відвідував окремі аудиторні заняття (з поважних причин), на консультаціях він має право відпрацювати пропущені заняття та добрати ту кількість балів, яку було визначено на пропущені теми.

Політика виставлення балів: оцінювання знань здобувачів освіти здійснюється під час поточного контролю за результатами виконання усіх видів робіт, які передбачені силабусом. Максимальну кількість балів (100) можна набрати упродовж семестру за результатами виконання усіх видів робіт, які передбачені силабусом. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність здобувача під час занять; не допускаються пропуски та запізнення на заняття; заборонено використання мобільного телефону, планшета чи інших мобільних пристроїв під час заняття в цілях не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання.

Порядок організації поточного й підсумкового контролю знань здобувачів освіти регламентується Положенням про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки (https://ed.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/08/2022_Polozh_pro_otzin_%D0%A0%D0%B5%D0%B4_%D1%80%D0%B5%D0%B4%D0%9C%D0%95%D0%94.pdf)

V. Підсумковий контроль

Семестровий залік виставляється здобувачам освіти на підставі результатів виконання усіх видів запланованої навчальної роботи протягом семестру за 100-бальною шкалою. У дату складання заліку викладач записує у відомість суму поточних балів, які здобувач освіти набрав під час поточної роботи (шкала від 0 до 100 балів).

У випадку, якщо здобувач освіти протягом поточної роботи набрав менше як 60 балів, він складає залік під час ліквідації академічної заборгованості. У цьому випадку бали, набрані під час поточного оцінювання, анулюються. Максимальна кількість балів на залік під час ліквідації академічної заборгованості – 100.

Повторне складання заліку допускається не більше як два рази: один раз – викладачеві, другий – комісії, яку створює декан факультету.

Терміни проведення підсумкового семестрового контролю встановлюються графіком навчального процесу.

Перелік питань до заліку

1. Економічна безпека як умова діяльності підприємства та його розвитку
2. Об'єкти та суб'єкти економічної безпеки підприємства
3. Економічна безпека підприємства як елемент у системі економічної безпеки держави
4. Складові економічної безпеки підприємства
5. Концепція економічної безпеки
6. Загрози економічній безпеці підприємства
7. Джерела загроз економічній безпеці підприємства
8. Система економічного захисту підприємства
9. Система заходів забезпечення безпеки підприємства
10. Внутрішнє середовище підприємства як основа протидії загрозам
11. Підходи до дослідження економічної безпеки підприємства
12. Провідний функціональний рівень економічної безпеки підприємства
13. Інтегральна оцінка рівня економічної безпеки підприємства
14. Діагностика рівня економічної безпеки підприємства
15. Значення і роль інтегральної оцінки рівня економічної безпеки підприємства
16. Відтворювальний метод визначення рівня економічної безпеки підприємства
17. Нормативний метод визначення рівня економічної безпеки підприємства
18. Графічний методи визначення рівня економічної безпеки підприємства
19. Ресурсний метод визначення рівня економічної безпеки підприємства
20. Функціональний метод визначення рівня економічної безпеки підприємства
21. Імовірнісний метод визначення економічної безпеки підприємства
22. Системний метод визначення економічної безпеки підприємства
23. Ризики як фактори, що несуть загрози економічній безпеці розвитку підприємства
24. Сутність поняття «система забезпечення економічної безпеки», її завдання
25. Принципи створення системи забезпечення економічної безпеки підприємства
26. Елементи системи забезпечення економічної безпеки підприємства

27. Характеристика системи забезпечення економічної безпеки підприємства
28. Людський фактор у системі захисту безпеки підприємства
29. Особливості врахування ризиків, загроз, небезпек при проектуванні систем безпеки
30. Етапи управління економічною безпекою підприємства
31. Принципи та функції управління економічною безпекою підприємства
32. Методи управління безпекою бізнесу
33. Сутність та види стратегій забезпечення економічної безпеки
34. Алгоритм проведення функціонального аналізу заходів щодо забезпечення належного рівня економічної безпеки підприємства
35. Служба безпеки: напрями діяльності, цілі, задачі, функції
36. Процес створення служби безпеки та її структура
37. Кадрове забезпечення служби безпеки
38. Імплементация служби безпеки до системи управління підприємством
39. Професійні вимоги до працівників служби безпеки підприємства
40. Управління фінансовою безпекою підприємства
41. Управління інтелектуально-кадровою безпекою підприємства
42. Управління екологічною безпекою підприємства
43. Управління техніко-технологічною безпекою
44. Управління інноваційною безпекою
45. Управління техніко-технологічною безпекою підприємства
46. Управління інформаційною безпекою підприємства
47. Управління силовою безпекою підприємства
48. Управління політико-правовою безпекою підприємства
49. Управління комерційною безпекою підприємства
50. Управління безпекою ЗЕД підприємства

VI. Шкала оцінювання

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90 – 100	Зараховано
82 – 89	
75 - 81	
67 -74	
60 - 66	
1 – 59	Незараховано (необхідне перескладання)

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

Основна

1. Економічна безпека підприємства: [підручник] / [А. М. Дідик, О. Є. Кузьмін, В. Л. Ортинський, Г. В. Козаченко, Ю. С. Погорелов, О. В. Ілляшенко та ін.]; за заг. ред. А. М. Дідика. Львів : НУ «Львівська політехніка», ТзОВ «Видавнична група «Бухгалтери України», 2019. 624 с.
2. Забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємництва: навч. посіб. / Г. В. Соломіна. Дніпро : Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, 2018. 234с.

3. Іванова Н. С. Економічна безпека : навч. посібник. / укл. Н. С. Іванова. Кривий Ріг : ДонНУЕТ, 2020. 139 с.

4. Мойсеєнко І. П., Марченко О. М. Управління фінансово-економічною безпекою підприємства: навч. посіб. Львів, 2011. 380 с.

5. Небава М. І., Міронова Ю. В. Економічна безпека підприємства: навч. посіб. Вінниця: ВНТУ, 2017. 73 с.

6. Організація та управління системою економічної безпеки підприємства: навчально-методичний посібник / З. Б. Живко, О.В. Черевко, Н.В. Зачосова, М. О. Живко, О.Б. Баворовська, В.О. Занора; за ред. З.Б. Живко. Черкаси : видавець Чабаненко Ю.А., 2019. 120 с.

7. Отенко І. П. Економічна безпека підприємств в умовах глобальної трансформації [Електронний ресурс] : монографія / І. П. Отенко, І. А. Булкіна. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2018. 253 с.

8. Ярмач О. В. Економічна безпека підприємства : навч.-метод. посіб. Харків: Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2020. 92 с.

Додаткова

1. Алькема В. Г., Літвін Н. М., Кириченко О. С. Економічна безпека інноваційного підприємства: навч. посіб. Київ : ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», 2015. 320 с.

2. Бенько М. М. Обліково-аналітичне забезпечення економічної безпеки підприємства: підручник. Київ : В-во Ліра-К, 2021. 560 с.

3. Денисенко М. П., Третяк Є. В. Механізм забезпечення економічної безпеки суб'єктів господарювання. Економіка та держава. 2018. № 12. С. 59–63.

4. Економічна безпека підприємств : підручник / В. Л. Ортинський, І. С. Керницький, З. Б. Живко та ін. Київ : Алерта, 2011. 704 с.

5. Економічна безпека підприємства: [підручник] / [А. М. Дідик, О. Є. Кузьмін, В. Л. Ортинський, Г. В. Козаченко, Ю. С. Погорелов, О. В. Ілляшенко та ін.]; за заг. ред. А. М. Дідика. Львів : НУ «Львівська політехніка», ТЗОВ «Видавнича група «Бухгалтери України», 2019. 624 с.

6. Економічна та майнова безпека бізнесу: навч. посіб. / Б. М. Андрушків, Л. Я. Малюта. Тернопіль: ФОП Паляниця В. А., 2016. 180 с.

7. Ілляшенко С. М. Управління знаннями в контексті забезпечення економічної безпеки підприємства. *Бізнес інформ.* 2019. № 6. С. 258-265.

8. Подольчак Н. Ю., Карковська В. Я. Організація та управління системою фінансово-економічної безпеки: навч. посіб. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2014. 267 с.

Інтернет-ресурси

1. Міністерство економічного розвитку і торгівлі України. URL: <http://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA>.

2. Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.

3. Інформаційні ресурси у цифровому репозиторії бібліотеки ВНУ імені Лесі Українки. URL: <https://evnuir.vnu.edu.ua>

4. Кабінет Міністрів України. URL: <http://www.kmu.gov.ua/>.

5. Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>.